

Благірсва І. В.,
провідний бібліотекар бібліотеки
ВП «Миколаївська філія КНУКіМ»,
м. Миколаїв

ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ON-LINE СЕРВІСИ – ІННОВАЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕКИ

Зі зростанням інтересу молоді до інтернет-ресурсів, бібліотеки вищих навчальних закладів намагаються використовувати інтернет-простір для представлення своїх фондів, тим самим залучати користувачів до ресурсів бібліотеки.

Сучасний фахівець бібліотечно-інформаційної справи – не лише знавець друкованих видань, він виступає навігатором в електронних ресурсах Інтернету та нових цифрових технологій.

Зміни у видовій структурі документно-інформаційних ресурсів бібліотек, через збагачення їх електронними носіями інформації, закономірно зумовлюють утвердження електронного документа як пріоритетного об'єкта практичної й освітньої діяльності.

Стрімкий розвиток інформаційних технологій надає можливість передавати зміст інформації за допомогою різних способів, доступних для сприйняття різними засобами інформаційно-комунікативних технологій та шляхом інтерактивної взаємодії з аудиторією. Використання мультимедійних ресурсів значною мірою покращує та змістовно доповнює заходи, які проводять бібліотеки.

Окремим видом діяльності бібліотек є популяризація книги через сайти, блоги, соціальні мережі. Так, поряд з традиційними формами, бібліотечні фахівці створюють, використовуючи сучасні мультимедійні технології, віртуальні виставки та розкривають зміст традиційного фонду книгозбірні. Саме віртуальні бібліотечні виставки, як новий засіб популяризації фондів, забезпечують користувачів ілюстрованою бібліографічною та фактографічною інформацією.

У сучасних умовах віртуальна бібліотечна виставка стає ефективним інструментом не тільки надання доступу до інформаційних ресурсів з різної тематики, а й ефективним засобом інформування дистантних користувачів про нові надходження [1].

Відвідувачі віртуальної виставки можуть отримати повну інформацію за темою, що їх цікавить, без поспіху, часових або географічних обмежень і витрат, супутніх традиційним виставкам, наочно ознайомитися з інформаційним ресурсом та одержати іншу додаткову інформацію. Це, безумовно, сприятиме зверненню користувачів до ресурсів бібліотеки, більш активному її відвідуванню [3].

За допомогою соціальних сервісів для миттєвого створення інтерактивних публікацій в Інтернеті можна розмістити на сторінках бібліотечних сайтів та блогів не просто перелік інформації, а й ілюстровані довідники, брошури, презентації, які будуть зручними для користування або перегляду.

Сервіси з якими працюють бібліотечні фахівці можна поділити на **On-line** та **Off-line** сервіси.

Найпоширеніші **Off-line** сервіси :

- **ФотоШОУ** – програма для створення відео з фотографій, яка відкриває безмежний простір для творчості. Можна підготувати ефектні слайд-шоу, цікаві презентації, святкові відео-листівки. ФотоШОУ дозволяє додавати в проект заставки та музику, обирати стильне оформлення, використовувати різні спецефекти та ін. Можна скористатися вже готовими шаблонами.
- **ВидеоМастер** – універсальний відео конвертер з функцією запису DVD дисків. Можливість зробити обрізку та з'єднати відео, наклад спецефектів, оптимізація відео для різних мобільних пристроїв робить програму незамінним помічником.
- **Кіностудія Windows** – програма для створення і редагування відео, що входить до складу пакету безкоштовного програмного забезпечення **Windows Live**. За допомогою **Windows Live Movie Maker** можна легко перетворити фотографії та відео у відеофільм, додавши спеціальні ефекти, переходи, звуковий супровід, заголовки і підписи.
- **Movavi Video Suite11** – при необхідності можна редагувати відео, видалити непотрібні частини, додати ефекти. Працювати можна з відео, музикою, зображеннями. Функція конвертації дозволяє переформатування. Інтерфейс зрозумілий та оперативний.

Найвідоміші **On-line** сервіси для створення інтерактивних публікацій :

- **Calameo** – сервіс дозволяє створювати інтерактивні публікації різних форм із файлів Microsoft Office, Open Office, а також .pdf .txt .htm .html. Основна перевага цього сервісу порівняно з іншими, це можливість роботи з російськомовним інтерфейсом.
- **ISSUU** – це одна з провідних цифрових платформ, що забезпечує можливість створення і перегляду каталогів, журналів і газет. Головною функцією сервісу є генерування з .pdf файлу flash-додатку, з яким користувач може ознайомитися у зручному для нього вигляді. Сервіс надає необмежений дисковий простір, платні та безкоштовні акаунти, організацію підписок, соціальну мережу, бібліотеку, можливість зворотного зв'язку, RSS підписки, перегляд статистики, можливість перегляду публікацій з мобільного телефону.
- **Youblisher** – для створення електронної публікації достатньо зареєструватися і завантажити на сервіс матеріал у вигляді PDF файлу. Англomовний сервіс, але простий у використанні. Легко консолідувати на блозі. Анімаційна публікація з ефектом перегортання сторінок.

- **Flipgorilla** – легкий у користуванні англomовний сервіс, де потрібна реєстрація та PDF файл. Недоліком є порівняно мала кількість сторінок для завантаження (тільки 36). Можна використовувати для газет, коротких інформаційних бюлетенів за певний період часу.

Дуже зручними у користуванні є слайд-хостинги – інтернет-сервіси, що надають послуги хостингу та пошуку презентацій, створених, як правило, у форматі PowerPoint. Серед них **Slideshare** – соціальний сервіс, який дає змогу конвертувати презентації PowerPoint і не тільки у формат Flash та призначений головним чином для збереження та подальшого особистого або сумісного використання.

Для урізноманітнення подачі матеріалу цікавим є використання слайд-шоу хостингів. Серед них :

- **Picturetrail** – онлайн-сервіс, за допомогою якого можна створити слайд-шоу. Завдяки великій кількості готових шаблонів, переходів, ефектів, процес не займає багато сил та часу. Простота використання, широкі можливості, тривимірні ефекти, додаткові можливості – це не тільки дає змогу створювати шоу, але і зберігати фото та використовувати сервіс як хостинг зображень.
- **Proshow WEB** – англomовний сервіс з обов’язковою реєстрацією. Є можливість використовувати безкоштовну версію з деякими обмеженнями. Окрім фото можна додавати і текст. Згенероване відео можна завантажити на свій ПК, або відправити на YouTube, Twitter, Facebook.

Для безпосередньої участі користувача у перегляді віртуальної виставки, бібліотечні фахівці часто звертають увагу на сервіси, які працюють з інтерактивними зображеннями.

- **ThingLink** – це сервіс, що дозволяє створювати мультимедійні плакати із зображеннями, на які наносяться маркери. При наведенні на них може з’явитися будь-який мультимедійний контент. Сервіс підтримує завантаження за URL фото, відео, звуку з популярних хостингів, таких, як YouTube, VimeoVideo, SoundCloud тощо. Можна вставляти текстові коментарі та посилання на сервіси, але посилання та коментар на кожен маркер буде тільки один.
- Сервіс **Getloupe college** дає можливість створювати колажі у формі різних фігур із фотографій. Є можливість завантажувати велику кількість фото одночасно через соціальні мережі або з комп’ютера. Із шаблонів обрати фігуру (або намалювати самостійно), у вигляді якої будуть розміщені фото і підібрати ефекти.

Серед бібліотечних фахівців широко використовуються сервіси, які дозволяють створювати сайти та використовувати 3D-вимірні зображення.

- **Wix.com** – функціональний конструктор для створення сайтів з нуля, який буде значною допомогою для користувачів, які не мають досвіду у створенні веб-документів. Весь процес проходить максимально просто,

невимушено та інтуїтивно зрозуміло – за допомогою механізму Drag and Drop можна легко перетягувати елементи веб-сторінки, а підбірка налаштувань допоможе змінити базовий шаблон відповідно до завдання сайту.

- **Prezi.com** – це веб-сервіс, за допомогою якого можна створювати інтерактивні мультимедійні презентації з нелінійною структурою. Уся презентація вміщується на одному слайді і складається з багатьох фрагментів. Проводиться масштабування – збільшення фрагментів презентації з акцентуванням уваги на окремих деталях. Можна розробляти проекти – презентації в реальному часі, працювати сумісно. Презентацію можна використовувати онлайн або завантажити на свій ПК.
- **Sway** – додаток дозволяє створювати презентації на будь-якому пристрої. Презентації, засновані на web-технологіях, тому їх можна вбудовувати в інтернет-сторінки. Sway інтегрований з One Drive, Facebook, Twitter, YouTube, активно використовує хмарні служби, так що користувач може вставляти у свою презентацію матеріали з хмарного сховища, соціальних мереж.

Отже, активне вивчення основних тенденцій розвитку он-лайн та оф-лайн сервісів, надають можливість використовувати сучасні технології для представлення не тільки бібліотечних фондів, а й просувати інформаційні продукти для широкого кола користувачів. Використання продуктів веб 2.0 сприяє також приверненню уваги до бібліотеки, як культурної локації суспільства. Подальший розвиток бібліотечної діяльності є можливим завдяки використанню широкого спектра новітніх веб-технологій, що допомагає процесу переходу діяльності бібліотеки на новий рівень професійно-інформаційних практик.

Список використаних джерел :

1. Бондаренко, В. Віртуальні виставки як дистантна бібліотечна послуга [Електронний ресурс] / В. Бондаренко // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – 2015. – Вип. 41. – С. 467-478. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/nprnbuimviv_2015_41_36
2. Влащенко, Л. Г. Соціальні сервіси для миттєвого створення інтерактивних публікацій в Інтернеті [Електронний ресурс] / Л. Г. Влащенко, Т. Ю. Міхнова // Імперативи розвитку електронних бібліотек: pro et contra : матеріали міжнар. веб-конф. (м. Харків, 27 берез. 2014 р.) / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, Наук. б-ка, Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна, Центр. наук. б-ка ; [за заг. ред. Н. П. Пасмор]. – Електрон. текстові дані. – Х., 2014. – Режим доступу : <http://openarchive.nure.ua/bitstream/document.pdf>. – Назва з екрана.
3. Кудря, Л. Віртуальна книжкова виставка – нова форма популяризації документів / Л. Кудря // Бібліотечна планета. – 2009. – №1. – С. 37-39.

4. Мар'їна О. Ю. Веб-технології в бібліотеках: нові можливості розвитку комунікаційного середовища [Електронний ресурс] / О. Ю. Мар'їна // Вісник Харківської державної академії культури. – 2012. – Вип. 36. – С. 105-114. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/hak_2012_36_12. – Назва з екрана.

Борко Т. М.,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри документознавства
та інформаційних систем ВП «Миколаївська
філія КНУКіМ»,
м. Миколаїв

КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ ТВОРЧОСТІ ЛЕСЯ КУРБАСА ТА МИКОЛИ КУЛІША

Культурологічний аспект виходить з принципу спадкоємності, єдності традиції і новаторства. Творча діяльність є головним компонентом культури, її суттю. Культура і творчість тісно взаємозв'язані, більш того взаємообумовлені. З-поміж митців, які вплинули на розвиток і тенденції драматургії, театру та драматичної культури вирізняються Лесь Курбас та Микола Куліш.

Лесь Курбас – одна з найвидатніших постатей українського культурного життя 20-х – початку 30-х років, один з провідних діячів відродження української національної культури. Очевидно, що доля цієї людини тісно переплелась з життям та творчістю такої неординарної особистості, як Микола Куліш.

Зустріч митців відбулася у 1925 році. Л. Курбас, на той час уже відомий режисер, і М. Куліш – драматург, перша п'єса якого, була поставлена у Харкові, принесла йому всеукраїнську славу. Ю. Смолич, який добре знав обох митців, писав: «...по-людському Курбас і Куліш були навдивовижу різні, зовсім не подібні один до одного, я б навіть сказав – абсолютні антиподи: Курбас – витончений інтелігент. Куліш... – обрубкуватий сільський дядько. Чого було в одного надміру, того не тільки бракувало, а взагалі не було в другого...» [3, 129].

Люди одного покоління, Курбас і Куліш формувалися за різних територіальних, етнографічних, загальнокультурних умов, мали різний життєвий досвід і йшли до театру різними шляхами. Абсолютно різні за своєю суттю майстри кардинально відрізнялися, але їхня несхожість була цілком зрозумілою.

Курбас народився в Галичині, Куліш – на Півдні України. Курбас зростав в родині акторів, Куліш – у сім'ї сільських бідняків. Курбас навчався у Львівському та Віденському університетах, Куліш – у міському училищі провінційних Олешок та чоловічій прогімназії того ж містечка. Курбас грав на